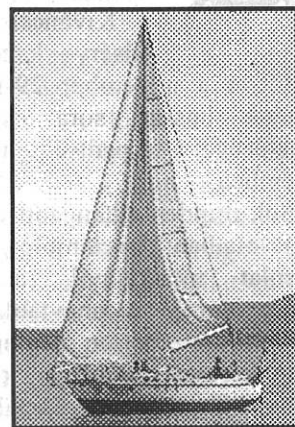
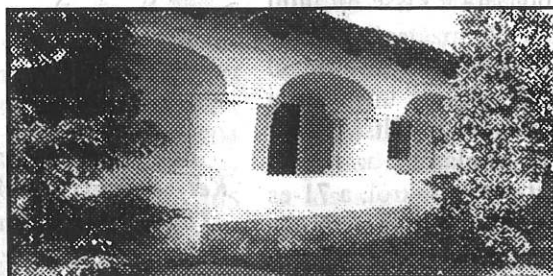
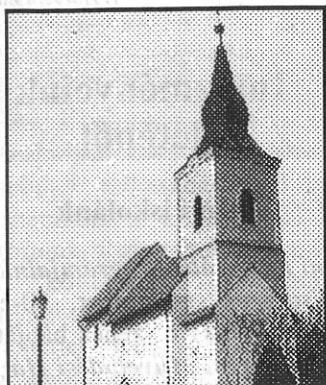

ZÁNKAI

Hírmondó

Az

Önkormányzat,
a Közéleti Klub,és a Zánkai Üdülőgazdák Egyesületének
Lapja.

TISZTELT OLVASÓK, KEDVES ZÁNKAIK! „Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a Földön a jóakarató embereknek.”

Facsar Sándor
plébános

Megújítja újságját az önkormányzat, felvállalva az itt lakó emberek minden vonatkozású ügyét. A zánkai lakosság jelentős részét - a reformátusok és evangélikusok mellett - az itt élő római katolikus hívek jelentik. Mindenki lapja legyen ez az induló újság! Mégpedig zánkai elkötelezettségű újság! A közelgő karácsonyi és újévi ünnepekre készülve - az újságnak ezekhez a jeles napokhoz igazított indítása feltétlenül elgondolkoztató és pozitív értelmezést érdemel.

A keresztény ember számára - de a haza és a világ számára is - a **Karácsony kitörölhetetlenül él az emberi szívekben**, talán hovatarozástól függetlenül is. Jézus születését ünnepeljük december 25-én. Annak a Jézusnak a születését, aki: az út, az igazság és az élet. A XX. század alkonyán a harmadik évezred küszöbén pontosan erre a jézusi útra, erre a jézusi igazságra és jézusi életre van szüksége mindannyiunknak. A mostani karácsonyi ünneplésünk alapja az a történelmi tény, mely a Szentírás örök érvényű lapjain olvasható, annak a Szentírásnak a lapjain, melyeket a szem és fültanúk írtak, akik jelen voltak, aktív részvevői, szemlélői, tanúságtevői voltak szóban és írásban az Isten emberi alakban történő földre szállásának, jövetelének. Ezért az igazságért, ennek hirdetéséért vérükkel fizettek ezek a tanúk. Ezért nevezzük őket vértanúknak. Az angyalok karácsonyi énekével, ezzel a Szentírási üzenettel kívánok boldog, békés, örömteli karácsonyi és újévi ünnepeket minden jó szándékú és jóakarató embernek, hogy rátaláljunk a jézusi útra, igazságra életünk minden területén és annak minden vonatkozásában:

ÜNNEPI FÉNYEK

Karácsony este van, s már égnek a fények.
Karácsonyfán gyertyák, mint aprócska lények,
Elbűvölik a vidám gyermekek szemét.
Úgy, mintha álmában látna egy szép mesét.

Ajándékok dobozán fényes papír csörren,
Ernek hallatára az ajtó megzörren.
Ki lehet az, most, a szeretet ünnepén?
S a kis házunk ajtaján kiömlik a fény.

Szírványfény ölel két meleg szempárt,
Hozzánk a nagymama és nagypapa jött át.
A csipős hidegtől átfagyottak lettek,
Kevés kis pénzükből ajándékot vettek.

Istenem, hogy örültünk ennek szenteste!
Mosolyunkat egy kis angyal az égből megleste.
Milyen jó lenne telve ennyi örömmel
Elhi naponta, s bízni a jövőben!

Karácsony este van, még égnek a fények.
Karácsonyi gyertyák, aprócska lények,
Suttogva mondanak szép jó éjszakát,
S így a fáradt szemekre édes álom vár.

Molnár Veronika
6. osztály

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak!

Önkormányzati hírek

Benyomások a testületi munkáról

Kíváncsiskodók árgus tekintetétől kísérvé kezdte meg Zánka képviselő-testülete a november 29-i nyílt ülését. A napirendi pontok hosszú sora és komolysága nem adott lehetőséget a tespedtség eluralkodására a kissé túlfűtött teremben.

Sok minden elhangzott ezen az estén a falu életével kapcsolatban: beszámolót hallhattunk az intézményi társulat munkájáról, a jövő évi költségvetési koncepcióról, utcanévtáblákról, iskoláról, az ABC melletti esztétikusan megtervezett pavilonokról, a 71-es főút kereszteződésében kialakítandó rózsakertről, a Hegyestű gyógyerejéről, különféle szerződésekről, stb., stb.

Még felsorolni is nehéz lenne azt az információözönt, amellyel derekasan birkóztak szenátor uraimék és az egyetlen hölgy képviselőtestületi tag. /A különféle döntésekről következő lapszámunkban részletesen is beszámolunk./

Polgármesterünk, akárcsak egy rutinos pingpongozó, fáradhatatlanul adogatta a különféle témakörök villámgyors labdáit, amelybe néhány poén erejéig minden képviselő beleütött. Olyan volt az egész, mint egy körforgó játék, csakhogy itt nem voltak kiesők. A teljesítmény alapján ugyan lehetett volna, ugyanis egyesek szemmel láthatóan aktívabbnak bizonyultak, míg mások kedvetlenebbnek tündek, nem ment nekik a játék. Sor került néhány fárasztóan hosszú labdamenetre is, ilyenkor a résztvevők ebbe bizony belepirultak és a polgármester úr is kissé mélyebbről szedte a levegőt. Az egyik képviselő a házigazda figyelmességével segített, rendre kinyitotta az ablakot, friss levegőhöz juttatva ezzel mindannyiunkat. Ha néha elakadt a játék, a körjegyző asszony mindig készségesen segítette a csapatmunkát egy kis háttér információval.

No, de újra komolyabbra fordítva a szót, megállapíthatjuk: a döntéshozatal olajozottan működött. Egyes kérdésekben sor került apróbb villódzásokra, huzakodásokra és tartózkodásokra, ellenszavazatokra is. A viták azonban - legnagyobb szomorúságomra - nem nagy horderejű, kiérlelt érvrendszerek mentén zajlottak, sokkal inkább részletkérdésekben estek egybe, vagy tértek el az álláspontok. Pedig például a jövő évi költségvetési koncepció tárgyalása kapcsán szerettünk volna többet megtudni az egyes képviselők részletes, költségvetési tételekkel is alátámasztott költségfejlesztési elképzeléseiről. Milyen területeket támogatnak az átlagosnál is jobban és miért? Érzésem szerint a különféle szerződéskötések előnyeit és hátrányait is alaposabban körbejárhatták volna a döntéshozók.

De ne legyünk türelmetlenek és telhetetlenek! Hallhattunk jó néhány szakszerű véleményt és egész végig jelen volt a teremben a felelősségteljes gondolkodás, ami reményeim szerint azt jelenti: jó kezekben van a falu.

T. Horváth Lajos

Intézményeink életéből

A mi iskolánk

Beindultak a **veszprémi kulturális programjaink**: **Két busznyai alsós kisgyerek** november 10-én a „Tündérszép Ilona és „Argyelus” c. zenés bábjátékot tekintette meg a **Veszprém Városi Művelődési Házban**, majd november 23-án a „Csalóka Péter” c. zenés mesejátékot a Veszprémi Petőfi Színházban. A felsőtagozatos tanulók, szülők és nevelők kíséretében november 24-én Friedrich Schiller: „Ármány és szerelem” c. tragédiáját nézték meg. A színházlátogatások szervezői: **Kőszeginé Titz Marianna, Szántó Edit, Molnár Katalin**

Véget ért az egyéni verseny az 5-8. osztályos gyerekek anyanyelvi vetélkedőjén. Szervezője: **Molnárné Bárány Tünde**

A legmagasabb pontszámot elért tanulók:

Sári Alexandra 5. osztály

Gál Viktória 6. osztály

Kovács Ágnes 7. osztály

Klepeisz Tímea 8. osztály

Lezajlott a **környezetvédelmi vetélkedő** második fordulója.

A feladatsorok összeállítója: **Kocsis Ervinné**

November 17-én igen tanulságos és vidám délutánt tölthettek együtt az 1-4. osztályos tanulók nevelőikkel, ahol az egészséges életmóddal kapcsolatos feladatokat oldottak meg játékos formában.

Elkezdődött az iskolás **gyerekek úszásoktatása**.

Minden hétfőn 18 tanuló /2-6. osztályosok/ 14-15 óráig a **balatonfüredi AGRO Hotel úszodájában** sajátíthatja el az úszás alapjait, **Forgácsné Elekes Marianna** oktató és **Horváth Zoltán** szülő kíséretében.

Családiás, kellemes légkörben tölthettük a november 25-i „**Katalin bált**” a **Zánkai Művelődési Házban**.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Szülői Munkaközösség tagjainak önfeláldozó szervező munkájukért.

A Katalin bálról számokban: /Szülői Munkaközösség tájékoztatója/

Köszönjük mindazok segítségét, akik akár a belépő-jegy megvásárlásával, akár tombolatárggyal, illetve

részvételükkel támogatták rendezvényünket. A bál bevételéből a gyerekek tanulásának körülményei javulnak az iskolában. A bál tiszta bevétele: 49.000 Ft.

Szeretnénk külön megköszönni azok támogatását, akiknek a gyerekei nem járnak az iskolába, illetve azoknak a vállalkozóknak, cégeknek, akiket mindig megkeresünk, és ők mindig segítenek. **Köszönjük a Játékboltnak, Virágboltnak, Mini ABC-nek, Kékkút Ásványvíz RT-nek, Méz-Hónig KFT-nek. Külön köszönet a nyugdíjasoknak.**

Itt ragadjuk meg az alkalmat, hogy a **Húsvéti bál** bevételének felhasználásáról beszámoljunk. 39.710 Ft volt számlánkon. Ebből 3.427 Ft-ért jutalom könyveket vásároltunk a gyerekeknek, a sportnap ajándékaira 804 Ft-ot költöttünk, a sportudvar felszereléséhez vasanyagot fizettünk ki, 22.014 Ft-ot. Így maradt 13.465 Ft. Jelenleg tehát 62.465 Ft-al tudunk gazdálkodni. Talán alapja lehetne ez az összeg az iskolai **nyelvlabor** kialakításának.

Részen végeztünk az **iskolaudvar fűvesítésével.** **Kubik György** vállalkozó irányításával **Bartalos Richárd**, és **Borda Lajos** végezte a munkát.

ÓVODA

„Hegyen, völgyön, mély a hó,
Lassan lépked Télapó,
Ősz szakállán dér rezeg,
Messzi földről érkezett.”

December 6-a Szent Miklós püspök emléknapja, aki egy távoli országban élt. Nagyon szerette és segítette a szegényeket. Megünneplése a XI. századtól egész Európában elterjedt, alakját egyre több legenda vette körül. A gyerekek csak Mikulás-napként emlegetik. A szó cseh eredetű, a múlt században terjedt el. Szent Miklós emlékét helynevek, templomok, képzőművészeti alkotások őrzik. Egykori feljegyzések a halászok és a révészek pártfogójaként emlegetik: a vízenjáróknak, vízi molnároknak, általában a vízi utaknak is védőszentje volt. Selmecbánya vidékén a bányászok és a város védőjeként is tisztelték. Például a kecskeméti Miklós-templom toronykeresztjén a szélkakas módjára forgott szobra /helyi neve: Pörgő Miklós, Pörgető Miklós/.

A Miklós-napi ajándékozás részben új keletű, városi eredetű szokás /ablakba, cipőbe tett ajándék/.

A Mikulás érkezése a legkedvesebb ünnep, mivel a Mikulás közel áll a gyerekekhez, minden évben meglátogatja Őket. Elbeszélget velük, Tőle elfogadják az intelmeket és Hozzá bátran fordulhatnak kívánságaikkal, kérdéseikkel.

Nekünk óvónőknek lehetőségünk van az ünnepek során arra, hogy a gyermekeket szép élményhez juttassuk. Ennek a kis gyermekközösségnek igen nagy személyiségformáló ereje van. Gazdagíthatjuk érzelmvilágukat, esztétikai érzéküket, éppen ezért az óvodában az ünnepeknek kiemelt szerepe van. Ilyenkor egy ízlésesen terített asztal, a gyertya fénye, az énekek,

versek maradandó élményt nyújtanak számukra. A gyerekek ezekből tapasztalatot merítenek és később, amikor felnőttek lesznek, Ők is törekednek arra, hogy az ünnepek varázsa megmaradjon, hiszen az örömszerzés, a meglepetés, a várakozás, az ajándékozás nagyon fontos az emberek életében.

Hetekkel korábban elkezdődött a készülődés a termék ünneplőbe öltöztetésével. Közös feldíszítettük az ablakokat, polcokat, asztalokat. A hosszas készülődés alkalom a meghitt beszélgetésekre, közös énekekre, mesehallgatásra. Végre elérkezett a nagy nap, amikor csengőszóval, nagy teli kosarával megérkezett a Mikulás. Ahogy a csengettyű hangja megszólalt a folyosón, s a bot hangos koppanása hallatszott, az izgatott beszélgetéseknek hirtelen vége szakadt. Először a kiscsoportosokhoz toppant be, akik megszeppenve ültek kis székükön és elkerekedett szemmel csodálkoztak rá a Mikulás bácsira. Ám a pityergőre álló szájuk hamar mosolyra fakadtak, ahogy kedves szóval beszélt hozzájuk és átadta az ajándékokat. A középső csoportosok és a nagycsoportosok, akik már régi ismerősként köszönthették a Mikulást, csalafinta kérdéseket tettek fel kedvencüknek. A Mikulás válaszai nyomán megmozdult élénk képzelőerejük és mindent tudni akartak: milyen az élet az „Örök hó Birodalmában”; mit csinálnak a rénszarvasok, mikor nem állnak éppen a Mikulás szolgálatában, miért nem hozta magával a krampuszokat, a messzelátó távcsövével figyelte-e Őket? Sok-sok kérdés hangzott még el és a Mikulás boldog gyermekarcokat látott.

Az ünnepi pillanatokat a fényképezőgép lencséje is megörökítette.

Böhmné Jelinek Katalin
óvónő

1995. november 16-án örömmel értesültünk a hírről: a **Nemzeti Ifjúsági- és Szabadidősport az Egészséges Életmóderért Alapítvány** kuratóriuma **60.000 Ft** egyszeri, vissza nem térítendő támogatást nyújt az **óvodának**, sporteszközök, sportszerek, sportfelszerelések beszerzéséhez.

Eladásra kínáljuk a feleslegessé váló **22 kg-os gázpalackokat**, reduktorral együtt /12.000 Ft/.

KÖNYVTÁR

Könyvtárunk életében örömteli változást hozott a Fő utcai volt könyvtáráépületbe való visszaköltözés. 1995-ben **80.000 Ft** volt az az összeg, amelyet **folyóirat és könyv** vásárlására fordíthattunk. 14 féle heti- és havilapot járattunk. Novemberig 74 db új könyvvel gyarapodtunk.

A közelmúltban lehetőségünk nyílt egy **Music Center** és egy **TV** vásárlására. A könyvtár lett a „**Honismereti Kör**”otthona.

Jelenleg folyik Zánka múltjának írásos anyaggyűjtése, melyből állandó kiállítást szeretnénk berendezni a könyvtár „Kuckójában”.

A Művelődési Ház Szilveszteri Bált rendez. Jelentkezni 1995. december 15-ig **Andocs Arankánál** lehet

A Művelődési Ház felhívja a „Rátonyi” színházbérlet tulajdonosait, hogy 1995. december 22-én **Schiller: Ármány és Szerelem** c. tragédiájának bemutatása lesz a **veszprémi színházban**. Az autóbusz 17.45 órakor indul a Művelődési Ház elől.

A Művelődési Ház szervezésében a „Rátonyi” színházbérletesek **1995. november 10-én** Veszprémbe látogattak. A Petőfi Színház művészei a „**Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról**” c. musicalt adták elő, kellemes estét szerezve mindenkinek.

Figyelem

1995. december közepén **használt ruha és korcsolya vásárt** szeretnénk szervezni. Kérjük azokat, akik szeretnék eladni vagy elajándékozni kinőtt, jó minőségű korcsolyákat vagy gyermekruhákat, az alábbi helyeken szíveskedjenek leadni 1995. december 15-ig:

Tanácsadó: Tóthné Rózsa Gabriella
Körjegyzőség: Sándorné Király Judit
Segítségüket előre is köszönjük.

Egyesületi élet

Nyugdíjasok vidám találkozója

IDŐSEK NAPJA, november 22.

Az emberi élet nagy állomásainak örömteli eseményeit minél szebbé, ünnepélyesebbé tenni, az ember ősrégi törekvése.

Annak ellenére, hogy az ünnepségek, megemlékezések formái mindig az adott kor törekvéseit viselik magukon: az alapvető cél mindig azonos maradt: a közösség örömét minél szélesebb rétegben kiterjeszteni, megosztani, bensőségesé tenni.

Bensőséges **Idősek Napjára, vidám találkozóra** invitált november 22-én 16 órára egy szép színes meghívó, a polgármester és a Művelődési Ház vezető aláírásával.

A meghívót nem a postás, hanem **Sándor Istvánné**, az Önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársa, személyesen adta át lakásunkon.

Ezzel a módszerrel jó hatást értek el a szervezők: **mintegy 160 idős korú nyugdíjas jött el** nagy várakozással a rendezvényre.

Az ünnepséget **Filep Miklós** polgármester nyitotta meg. Köszöntötte a megjelent idős embereket, jelenlévőket. Meleg szavakkal ecsetelte: e rendezvény célja az is, hogy az évente megrendezésre kerülő Idősek Világnap-i megemlékezésén túl, köszöntse a község idős állampolgárait.

Arról beszélt, hogy e napon a szűkebb környezettől, a családtól, a lakosság minden rétegéig, az ifjú nemzedékig mindenkinek a figyelmét és tiszteletét az idős korú emberek, nyugdíjasok felé kell fordítani. Mint mondotta: **„nem könnyű most az idős emberek élete, hisz ők a legvédtelenebbek a szociális gondoskodás csökkenésével szemben; naponta kell szembenéznük a pénzromlás következményeivel, hatásaival”**. Ő maga is tapasztalja, hogy a nyugdíjas nagyszülők, mennyire vágnak a legemberibb megnyilvánulásra, a szeretetre, legalább annyira, mint amilyen - mással nem pótolható - szeretettel és aggodalommal kísérik figyelemmel gyermekeik, unokáik sorsának alakulását. Őszintén kívánja kapják meg: ezt a szeretetet hiszen közülük még ma is, nem kevesen segítik gyermekeiket, unokáikat, a családalapítás és anyagi gondjaik, terheik enyhítésében.

A jelenlévők nagy figyelemmel hallgatták és nagy tapssal köszönték meg szavait. Ezután bensőséges, családi hangulatú műsorra került sor. A műsor a szeretetet, megbecsülést, az egymásra odafigyelést sugallta, szimbolizálta, a kis ovisok, iskolások szerepléseivel. A produkciót szünni nem akaró tapssal köszöntötték. egyes műsorokat nagy figyelemmel kísérték, némelyek szemében hála, de volt akiében meleg kis könnyecsepp csillogott.

A meghitt est a fiatalasszonyok által sült süteményekkel, szendvicsekkel, borral, üdítővel gazdagon terített asztalok melletti jó hangulatú beszélgetéssel folytatódott. A műsor végén a gyermekek minden idős embernek egy szál piros szegfűt nyújtottak át, amiért egy pusztit is kaptak a nagytól. Aztán felcsendült egy harmonikaszó, s akik nem siettek haza, énekelgettek; volt olyan is, aki táncra perdült.

Azért még más is történt: az önkormányzat munkatársai minden jelenlévő nyugdíjasnak 1.000 Ft értékű vásárlási utalványt adtak át egy megcímzett borítékban.

A műsor alatt a legtöbben megfélekeztek gondjaikról: magas árakról, alacsony nyugdíjakról, még Bokrosról is; de a vásárlási utalványnak igen megörültek.

Hát ennyit a szép rendezvényről.
Szép volt, érdemes volt megszervezni!

Köszönjük nyugdíjasaink nevében az önkormányzatnak, Művelődési Ház vezetőnek, minden szervezőnek, szereplőnek, nevelőnek és mindenkinek, akik segítették sikerre vinni ezt a vidám találkozót.

Csanádi Imre
Nyugdíjas Klub vezetője.

Ismét aktív a Kertbarát Kör

Napjainkban a tudás újra kezd felértékelődni. Igaz ez olyan alapismeretekre is, ami a földdel kapcsolatos. Sok olyan földtulajdonos lett, akinél hiányzik az ősi kapcsolat a termőfölddel, az azt hagyományosan megművelő ősökkel. A technika és a vegyszerek korában ez már nem is elégséges, hogy felszínen tudjunk maradni, fel kell frissíteni ismereteinket. Egyik legfőbb információhordozó a televízió - részben segít is. Nagy hibája, hogy nem lehet közbekérdezni az érthetetlen részeknél. Hasonlóan vagyunk a szakirodalommal is. Az idő is sokszor kevés ezekre.

A Kertbarát Kör mozgalom azért jött létre és tudott fennmaradni a változások mellett is, mert egy olyan fórumot tud teremteni a termőföldön gazdálkodóknak, kiskerttulajdonosoknak, ahol az őket érdeklő kérdésekre választ kaphatnak személyesen és ez az ismeret testreszabott lehet. A téli időszakban erősödik fel a kertbarát köri munka, hiszen a téli estéken erre is jut ideje a gazdálkodóknak.

Az Okályi Iván Kertbarát Kör is így tevékenykedik negyedszázada. Az igazi aktív munka a szüret után kezdődik, és a metszés dandárjáig, március közepéig tart. Napirendre tűzünk minden évben a növényvédelemmel, metszéssel kapcsolatos előadásokat, de szó lesz a leggyakoribb betegségekről, a hegyközségi munkáról, vendéglátásról és még sok minden másról.

A tavasz közeledtével minden évben a metszési bemutatón gyakorlatban is bemutatják a szakemberek a metszés fogásait szőlőn és gyümölcsfákon. Hagyományosan a házi borverseny is megrendezésre kerül, hogy a munkánk eredményét is megismerjük, elbíráljuk. Egy-egy kirándulással színesítjük a programot minden évben. Ebben a szezonban megnézzük Kecelen a kötészeti versenyt és virágkiállítást és még egy később eldöntendő kirándulásunk is lesz.

A taglétszámunk 40-50 fő között mozog, de a klubunk teljesen nyitott az új tagok előtt is. Jó lenne, ha a kerttel foglalkozó hölgyek is látogatnák foglalkozásainkat, így még változatosabb témákat lehetne megbeszélni.

Kertbarát Kör vezető
Takács Ferenc

Az Okályi Iván Kertbarát Kör 1995-96. évi munkaterve

November

- 7. Munkaterv készítés
- 14. A szőlő növényvédelme
Nagy Imre
- 21. A kistermelők adózásáról
Szarka László
- 28. A számítógép és a kisgazdaság
Szőke József

December

- 5. Különleges gyümölcsfélék
Takács Ferenc
  - 12. Kismesterségek: a fekete kerámia
Párdy István
  - 19. Kertbarát karácsony
- Január
- 9. Almástermésűek növényvédelme
Nagy Imre
  - 16. Teaest
Takács Ferenc
  - 23. Iskolázó pinceműveletek: festés, derítés, képezés
Scher István
  - 30. Szőlő a nagyvilágban

Február

- 6. Oltásmódok
Takács Ferenc
- 13. Reumás megbetegedésről a természetgyógyász
Horváth Zoltánné
- 20. Borverseny
- 27. A hegyközségek működésének tapasztalatai

Március

- 5. Italfogyasztás, italkultúra..
- 12. Szőlő művelésmódok és metszés
Móro János

Kirándulások:

- december 2. Kecel, Virágkiállítás
- január Szombathely, Bükkfürdő
- február Ausztria

Takács Ferenc
Kertbarát Kör vezetője

1995. november 9-én a Nyugdíjas Klub vendége volt Dr. Szabó Dezső főorvos. Az egészséges életmódról és az időskori betegségek megelőzéséről tartott előadást.

Kruczler Mónika vezetésével a Gyermekeknéptáncgyűjtés "Táncházat" tartott Mencshelyen „Mikulásnap” alkalmából a helyi gyerekeknek 1995. december 2-án.

A Zánkai Polgárőrség 1995. december 15-én 18.00 órakor tartja alakuló ülését a Művelődési Házban, amelyre minden érintettet és felelősségteljes érdeklődőt tisztelettel várunk!

A Közeleti Klub Marosszékyné Csósza Mária szervezésében 1995. december 4-én 17.00 órakor Adventi teaestet rendezett a Művelődési Házban. A meghívott vendégek a történelmi egyházak

lelkipásztorai voltak: **Facsar Sándor**, plébános, **Gyarmati István**, evangélikus és **Molnár Csaba**, református tiszteletesek. Bevezető gondolataikban értelmezték a karácsonyi ünnepkört bevezető Advent jelentőségét. A **Pávákör** alkalomhoz illő éneke után kötetlen beszélgetésre került sor, amelybe bakcsolódtak az idősebbek és fiatalok egyaránt. A bensőséges hangulatú találkozó komoly sikerét jelzi, hogy a mintegy 50-60 fő résztvevő lélekben megerősödve, egész későn hagyta el a helyszínt.

Harangszó

1995. november 2-án született **Bogács Zsuzsanna** és **Gaál Tibor** kislánya, **Gaál Klaudia**.

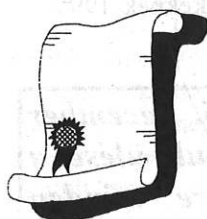
„Hittel, szeretettel, hűséggel”

A **„Reformátusok Lapja”** november 26-i számában **dr. Tóth Kálmán** a Budapesti Református Teológiai Akadémia professzora - 1941 és 1950 között Zánka református lelkipásztora - vall életéről.

A református gyülekezet hittanos gyermekeinek karácsonyi ünneplése december 23-án, szombaton délután 4 órakor lesz a református templomban, mely alkalomra mindenkit szeretettel hívunk, várunk.

A katolikusok karácsonyi éjfélimiséje 24-én 24.00 órakor lesz a zánkai templomban.

Hajlott, törekeny alakja Öreg Zánka mindennapjainak megszokott látványa volt: két kezében mindig teli szatyrokkal róttá az utcákat. A templomba, ha késve is, de mindig eljutott; kedves arcát csodálatos módon elkerülték a ráncok. Idős korában is gondoskodott magáról: s a felkínált segítséget el nem fogadta. Kórházba korábban sohasem került; csak most az egyszer, de most nem tért onnan vissza. **November 27-én Szentantalfán, rég elvesztett férje mellé temették Somodi Jenőné sz. Varga Irént, sokunk Irénke nénijét. 81 éves volt.**

Helytörténet-honismeret

Régi zánkai karácsonyok

/E század első fele/

I.

Nem mindig volt ám Zánkán méretre vásárolt, villogó gyertyafüzérrel és kedvenc ízű-színű szaloncukorkával feldíszített karácsonyfa az ünnepi szobában! Régen a zánkai karácsonyok egyszerűbbek, ajándékokban szerényebbek, de lelkiekben, kapcsolódó programjaikban talán színesebbek, gazdagabbak voltak.

Karácsony előtt, advent idején már javában készülődött a falu az ünnepekre. Az adventi hangulatot a frissen lehulló fehér hólepel is ünnepélyesebbé tette, néha megkeserítette. Irénke néni szerint a harmincas évek valamelyikében akkora hó esett, hogy a padlásról kiabálva kellett segítséget kérni: ássák már ki a bejáratot. Azért az emberek eljutottak a templomba, ami advent idején hagyományos és hívó emberekhez illendően természetes dolog volt.

Luca napján gyerekek járták a falut; botjukkal megpiszkálták a tyúkok hátsó felét, a szobában szalmát szórtak szét, közben köszöntő versikét skandáltak, hogy sok tojás, bőség legyen a háznál. „Luca-Luca, kitty-kotty, tojjanak a tikok, ... Ha nem adnak szalonnát, kidöntöm a gerendát...”, valami ilyen verset mondtak - kutat semlékeiben Bözsi néni.

Később jártak a bethlehemesek is. Papírból készített templomot hoztak, benne égő gyertyával. Pásztoroknak öltöztek, vastag botjuk végére láncot is erősítettek. Jó hírt hoztak a kis Jézus megszületéséről, a bethlehemi csillagról. „Pásztorok, pászorok, keljünk fel, Bethlehembe menjünk el...” - emlékezik vissza Irma néni gyermekora bethlehemeseire. Szereplésük alatt jól megveregették a botjukkal a padlót. Ahol döngölt padló volt a házban, ott bizony volt mit javítani! A bethlehemeseknek mégis örültek a zánkaiak. A „Mennyből az angyal” minden szívnek kedves volt. A köszöntőket süteménnyel, dióval, tojással ajándékozták meg.

Karácsony előtt járta kürtjével a falut a zánkai kanász is. Köszöntőjébe mindenféle jókívánságot rímbe szedve belefoglalt, néha még azt is, hogy szép nagy kövér hátsó fele nőjön a gazdasszonynak. Ezen jót derültek a zánkaiak, és a kanászt is megajándékozták kolbásszal, szalonnával, dióval, borral. Ahol karácsony előtt disznót vágtak, ott megjelent a kondásgyerek is, és köszöntőért cserébe kóstolót kapott.

Jöttek más köszöntők is, csengettyűztek, és akkor az emberek diót meg mandulát szórtak ki nekik a hóba, amit azok összeszedtek. Köszöntöttek karácsony előtt a pápai református diákok, a legátusok is, akik maguknak gyűjthettek, mivel szegény családok gyermekei voltak.

Közben eljött a karácsonyfa beszerzésének ideje. Mindenki olyan karácsonyfát állított, amilyenhez hozzájutott az erdőn vagy mezőn. Akinek nem volt erdeje, az vagy a máséból szerzett, vagy borókát állított, amiből volt bőven a zánkai határban. Szép.

volt a boróka, jó illatú állítják ma is az idők. Sokszor ez járta a Bácsi, a Geiszler, a Török, no és sok más családnál. Ahol volt rá módjuk, a karácsonyfát házilag főzött és selyempapirba csomagolt szaloncukorkával, mandulával, dióval, almával díszítették.

A kicsik úgy tudták: a fát a Jézuska hozza. Olga néniéknél a Jézuska egyszer személyesen is megjelent: fehér ruhában és cipőben. A gyerekek megilletődve csókoltak kezét neki. Csak az volt a furcsa, hogy a Jézuska keze nagyon hasonlított édesanyjuk kezére. És a cipők is mintha egy ismerős fiú fehér cipői lettek volna... - derül gyermekkori karácsonyán Olga néni.

Az ajándékok akkoriban sokkal szerényebbek voltak. Általában házilag készített babák, játékok jártak. Egy-egy ródli, meleg bekecs, szép sapka is került a módosabb gyerekeknek. A sokgyermekes, szegény családokban bizony a fa alá csak alma jutott. A legnagyobb karácsonyi ajándék viszont a meleg szobában szétáradó szeretet volt...

Lippai Gyuláné sz. Török Erzsébet, id. Rádóczy Árpádné sz. Geiszler Irma, Sólyom Gézáné sz. Bácsi Olga, és Varga Gyuláné sz. Sárffy Irén, közlése alapján összeállította:

Poór Ferenc

II.

A régi zánkai karácsonyokról Simon Károlyné sz. Herczeg Ilonával és Szabó Károllyal beszélgettem. Az ő gyerekkorukban, a 30-as években még szinte változatlanul éltek az előbb leírt szokások, ezekről tehát nem is írok újra, csak olyan mozzanatokat említek meg, melyek eddig nem szerepeltek.

Az adventi hetek a karácsonyi előkészületek jegyében ünnepélyesen, de mozgalmasan teltek. Aki csak tehetett, disznót vágott, ebből telt ki az ünnepi menü. Nem volt speciális, hagyományos karácsonyi étel /pl. hal, pulyka, stb./. A katolikusok böjtöltek karácsony vigiliáján, de a böjtös ételek bizony nem hagytak nagy nyomot Sz. Károly emlékezetében.

Az asszonyok sütöttek-főztek, takarítottak. A gyülekezeteknél is készülődtek: Tóh tiszteletesnével a lányok főzték a finom szaloncukrokat, ami a Népházban felállított karácsonyfára került. Sz. Károly édesanyja Marosszéky-Ziegler Emilnének segített ajándék ruhadarabokat varrni a katolikus iskolásgyermekek csomagjába, amit első ünnepen kaptak meg.

A gyerekek szervezték a bethlehemezést, két-három csoport állt össze 4-5 taggal, 10-14 éves

gyerekekből. A bethlehemezés a régi hagyományok szerint zajlott: az „öreg pásztor” ajtónyitáskor rögtön beesett a szobába, ezen a gyerekek mindig nagyot nevettek. „Vén koredó, örülhetsz, örülhetsz...” - rémlik fel a rigmus piciny töredéke. A bethlehemesek pénzt, diót, mogyorót, almát kaptak, bort nem.

A jó hangú-hallású Herczeg gyerekek rokonokhoz és néhány ismerős családhoz /Kerekesékhez, öreg Antal nénihez/ karácsony este előtt elmentek énekelni. Az evangélikus énekeskönyvből tanulták a karácsonyi énekeket. Náluk a karácsonyfa körül is mindig zengett az ének. A karácsonyfa mindkét családnál gyakrabban volt boróka, mint fenyő. Az öregek azt tartották, ez az igazi. Az ajándékok sem nagyon változtak a régiekhez képest. Herczegéknél az édesapa gyönyörű kis bölcsőket, falovakat - sőt hintalovat faragott. Mikor a nagylány Budapestre került, őtőle már meséskönyvet is kaptak a kisebbek.

Ünnep estéken mindkét háznál az egész család játszott. A „rutli” és a malmozás járta. A rutlit házilag faragták: fa kocka, alul-felül büttyökkel, hogy pörgetni lehessen, négy oldalán egy-egy betű: T/-ég/, M/-ind/, N/-incs/, V/-ég/. Mandulában játszottak. Aki pörgetett, annak kellett a felülre eső betű-utasítás szerint a bankba tenni, onnan kivenni, stb. A végén természetesen jóízűen elfogyasztották a megnyert vagyont.

A jó karácsonyi lustálkodás emléke is él a férfiakban: „Dül a marok, hosszabb a sor, majd aluszunk karácsonykor” - mondogatták a nyáron. Be is tartották. Egyikük felkelt megetetni a jószágot, aztán az is visszabújt még egy jót aludni.

Az istentisztelet, a mise nem maradhatott ki az ünnepekből. A templomokban, ahol évközben bizony sokszor volt üres ülőhely is, karácsonykor alig fért a nép. Mindenki áhítatos szívvel ünnepelte meg Jézus születése napját, a szeretet ünnepét.

Feljegyezte: Taródy Istvánné dr.

Karácsonyi verspályázat eredményhirdetése

Októberi számunkban meghirdetett gyermek verspályázat első helyezett költeményével ismerkedhetnek meg kedves olvasóink a címdalán. A vers írója **Molnár Veronika** iskolánk 6. osztályos tanulója, akinek ezúttal is gratulálunk!

A pályázatra 11 költemény érkezett be, amelyek közül pártatlan zsűri választotta ki a legszebbnek ítéltet. A zsűri tagjai voltak:

Németh Imréné, a Káptalantóti Katolikus Általános Iskola igazgatója

dr. Burai Gézané, a veszprémi Helyőrségi Művelődési Otthon közművelődési csoportvezetője

Novotny Károlyné, a veszprémi Báthory Általános Iskola nyugalmazott tanára

A zsűri döntése alapján az eredmény:

1. helyezett: **Molnár Veronika** 6. osztály
2. helyezett: **Resze Tibor** 6. osztály
3. helyezett: /megosztva/: **Szabó Dóra** 5. osztály, **Péringér Noémi** 4. osztály

A többi vers is tetszett! Arra buzdítunk benneteket, hogy írjatok sok-sok szép költeményt! Lapunk képviselője a nyerteseket felkeresi a közeljövőben.

Felkérés a zánkaiakhoz

Akinek még más is eszébe jut a régi zánkai karácsonyokról, esetleg emlékszik a versekre, rigmusokra, kérjük mesélje el /esetleg írja le/ a felnőtt vagy az iskolai Honismereti Kör tagjainak. Ha valaki egy „rutlit” ajándékozna a Tájháznak, unokáink is megismerhetnék ezt a játékot! Előre is köszönjük!

Művelődési Ház

1995. december

11. hétfő	18 ó	Pávakör próbája
12. kedd	18 ó	Kertbarát Kör
13. szerda		A Honismereti Kör és a Kulturális Bizottság közös megbeszélése

Eseménynaptár

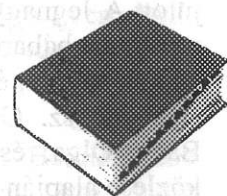
14. csütörtök	8 ó	Magyar Tenger Tsz. közgyűlése
	17 ó	Nyugdíjas Klub
15. péntek	17 ó	Színjátszócsoporth próbája
	18 ó	Polgárőrség alakuló ülése
16. szombat	14 ó	Gyermektáncegyüttes próbája
	18 ó	Mozi: A rettenthetetlen c. felíratos am. film
18. hétfő	18 ó	Pávakör próbája
19. kedd	18 ó	Kertbarát Kör
23. szombat	18 ó	Mozi: Eszelős szerelem c. szinkr. am. film
30. szombat	18 ó	Mozi: Casper c. szinkr. am. film
31. vasárnap	20 ó	BOLDOG ÚJ ÉVET! Szilveszteri Bál

Könyvtár

Kölcsönzés: minden héten

Hétfő 14-17 ó

Péntek 14-17 ó

Szilveszteri malacok eladók!

Ugyanitt **költöztetés, áru fuvarozás**

5 tonnás zárt teherautóval vagy

1 tonnás zárt furgonnal kedvező áron

megrendelhető:

Érdeklődni: **Kerkápoly Elemér**

Zánka, Fő u. 35.

Telefon: 06-60-394-163

FELHÍVÁS!

A **Zánkai Hírmondó** sajnos anyagi gondokkal küzd, pusztán önkormányzati pénzekből nem tudja magát fenntartani a tervezett módon! A lapnak már ezidáig is voltak önzetlen támogatói: **Loch Ottó, Dr. Nádházi Lajos, Péringér Antal, Poór Ferenc, Scher József, Tar Tamás, Taródy Istvánné dr., Tóth László és az „Ősziórsza” Nyugdíjas Klub** jelentősen hozzájárultak az eddigi fennmaradáshoz. Amennyiben úgy gondolja, hogy a faluközösség érdekeit képviseli a lap, gy a mellékelt csekken (1995. december 31-ig) utalhatja át ajándékát. Támogatóink nevét a forintösszegek feltüntetésével folyamatosan közölni fogjuk!

ZÁNKAI HÍRMONDÓ

Szerkesztő: a szerkesztő bizottság* Szerkesztő: T. Horváth Lajos* Felelős kiadó: Filep Miklós polgármester
Kiadja: Zánka Önkormányzata* Szerkesztő bizottság címe: Zánka Művelődési Ház 8251 Zánka, Rákóczi u.32. Tel: 87/468-482* Zánka Üdülőgazdák Egyesülete 1525 Budapest, Pf.33.
Tel: (1)111-6271, 131-8986 Telefax: (1)131-6320
Készült 800 példányban a zánkai EnterPRINT BT. Nyomdájában, Felelős vezető: Klepeisz Zoltán